

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ҚОСТАНАЙ МЕМЛЕКЕТТІК ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КОСТАНАЙСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

“ЖОҒАРҒЫ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ СЕРІКТЕСТІКТІҢ
ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ: ОРТАҚ БІЛІМ БЕРУ
БАҒДАРЛАМАЛАРЫ” АТТЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФОРУМ МАТЕРИАЛДАРЫНЫҢ ЖИНАҒЫ

“МЕКТЕП - ЖОО” БІЛІМ БЕРУ КЕҢІСТІГІНДЕ ИННОВАЦИЯЛАРДЫ БАСҚАРУДАҒЫ
ӘЛЕУМЕТТІКСЕРІКТЕСТІКТІҢ РОЛІ” ДИАЛОГТЫҚ АЛАҢЫ

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ МЕЖДУНАРОДНОГО ФОРУМА
“АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО ПАРТНЕРСТВА
В СФЕРЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ: СОВМЕСТНЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ПРОГРАММЫ”

ДИАЛОГОВАЯ ПЛОЩАДКА
“РОЛЬ СОЦИАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В УПРАВЛЕНИИ ИННОВАЦИЯМИ В
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ “ШКОЛА - ВУЗ”

COLLECTION OF MATERIALS OF THE INTERNATIONAL FORUM
“ACTUAL PROBLEMS AND PROSPECTS OF STRATEGIC PARTNERSHIP
IN THE FIELD OF HIGHER EDUCATION: JOINT EDUCATIONAL PROGRAMS”

DIALOGUE PLATFORM
«THE ROLE OF SOCIAL PARTNERSHIP IN THE MANAGEMENT
OF INNOVATIONS IN THE EDUCATIONAL SPACE «SCHOOL - UNIVERSITY»

Қостанай, 2018
Костанай, 2018

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ҚОСТАНАЙ МЕМЛЕКЕТТІК ПЕДАГОГИКАЛЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КОСТАНАЙСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ**

**«ЖОҒАРҒЫ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДАҒЫ СТРАТЕГИЯЛЫҚ
СЕРІКТЕСТІКТІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН ПЕРСПЕКТИВАЛАРЫ:
ОРТАҚ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ» АТТЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ФОРУМ МАТЕРИАЛДАРЫНЫҢ ЖИНАҒЫ**

**«МЕКТЕП-ЖОО» БІЛІМ БЕРУ КЕҢІСТІГІНДЕ ИННОВАЦИЯЛАРДЫ
БАСҚАРУДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК СЕРІКТЕСТІКТІҢ РОЛІ»
ДИАЛОГТІК АЛАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ МЕЖДУНАРОДНОГО ФОРУМА
«АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ СТРАТЕГИЧЕСКОГО
ПАРТНЕРСТВА В СФЕРЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ: СОВМЕСТНЫЕ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ ПРОГРАММЫ»**

**ДИАЛОГОВАЯ ПЛОЩАДКА
«РОЛЬ СОЦИАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В УПРАВЛЕНИИ ИННОВАЦИЯМИ В
ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОСТРАНСТВЕ «ШКОЛА-ВУЗ»**

**COLLECTION OF MATERIALS OF THE INTERNATIONAL FORUM «ACTUAL
PROBLEMS AND PROSPECTS OF STRATEGIC PARTNERSHIP IN THE FIELD
OF HIGHER EDUCATION: JOINT EDUCATIONAL PROGRAMS»**

**DIALOGUE PLATFORM
«THE ROLE OF SOCIAL PARTNERSHIP IN THE MANAGEMENT OF
INNOVATIONS IN THE EDUCATIONAL SPACE «SCHOOL - UNIVERSITY»»**

ҚОСТАНАЙ, 2018
ҚОСТАНАЙ, 2018

**РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ
РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ**

- **Әбіл Еркін Аманжолұлы**, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің ректоры, тарих ғылымдарының докторы, профессор;
- **Ахметов Тілеген Әлмұханұлы**, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті ректорының кеңесшісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор;
- **Даумова Батима Бексултанқызы**, Қостанай облысы білім басқармасы «Қостанай индустриалдық-педагогикалық колледжі» МКҚК директоры, PhD докторы;
- **Оспанов Серікбай**, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының профессоры, аға ғылыми қызметкер, филология ғылымдарының кандидаты, доцент;
- **Айдналиева Назгүл Аманжолқызы**, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің психология және педагогикалық факультетінің деканы, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент;
- **Өтегенова Бибігүл Мазанқызы**, Қостанай мемлекеттік педагогикалық университетінің педагогика кафедрасының меңгерушісі, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент;
- **Онищенко Елена Анатольевна**, Қостанай қаласындағы Педагогикалық шеберлік орталығы филиалының директоры;
- **Мнайдарова Светлана Сейтжановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты;
- **Калиев Дастан Дуйсенұлы**, педагогика ғылымдарының магистрі.

Ж 78 «Жоғарғы білім беру саласындағы стратегиялық серіктестіктің өзекті мәселелері мен перспективалары: ортақ білім беру бағдарламалары» = «Актуальные проблемы и перспективы стратегического партнерства в сфере высшего образования: совместные образовательные программы» – Қостанай, 2018. – 98 б. – қазақша, орысша.

ISBN 978-601-7934-60-6

«Жоғарғы білім беру саласындағы стратегиялық серіктестіктің өзекті мәселелері мен перспективалары: ортақ білім беру бағдарламалары», «Мектеп-ЖОО» білім беру кеңістігінде инновацияларды басқарудағы әлеуметтік серіктестіктің ролі» Халықаралық форумы аясында өткен «Білім беру кеңістігінде инновацияларды басқарудағы әлеуметтік серіктестіктің ролі» диалогтық алаңының материалдары енгізілген.

Мақала авторлары: ЖОО және колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен «Педагогикалық шеберлік орталығы» филиалының мамандары жоғарғы білім берудің заманауи реформалары контекстіндегі білім берудегі өзгерістер мен сабақтағы білім беру әдістерімен бөлісті. Алаңдағы талқылауға негіз болған тақырып – қазіргі заманғы білім беру мазмұнына инновацияларды енгізу мен оны модернизациялау міндеттерін жүзеге асырудағы педагогикалық жоғарғы оқу орны мен мектептің әлеуметтік серіктестігі.

Бұл жинақ жоғарғы оқу орындары мен колледж оқытушыларына, мектеп мұғалімдеріне және студенттерге арналған.

В сборник включены материалы диалоговой площадки «Роль социального партнерства в управлении инновациями в образовательном пространстве «Школа-ВУЗ» Международного форума «Актуальные проблемы и перспективы стратегического партнерства в сфере высшего образования: совместные образовательные программы».

Авторы статей: преподаватели вузов и колледжей, учителя школ и специалисты филиала «Центра педагогического мастерства» поделились опытом исследовательских практик, изменений в преподавании на основе современных реформ общего и высшего образования. Основным вопросом обсуждения на площадке было социальное партнерство педвуза и школы по реализации задач модернизации и внедрения инноваций в содержание современного образования.

Настоящий сборник предназначен для преподавателей вузов и колледжей, учителей школ, студентов.

ӘОЖ 37.8
КБЖ 74.58

ISBN 978-601-7934-60-6

©Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті, 2018
©Костанайский государственный педагогический университет,
2018

Қорыта айтқанда, білім беру жүйесінде жаңаша мазмұн беру арқылы жан-жақты дамыған шығармашыл, рухани ой-өрісі кең, жеке тұлғаны тәрбиелеу міндеті тұр. Өйткені білім мен ғылымды көтеріп еліміздің абыройын асқақтататын, дүниеге танытатын жеке тұлғалар.

Сол жеке тұлғалар бүгінгі біз тәрбиелеп жатқан дарынды балалардан шығады.

Әдебиеттер тізімі:

1. ҚР Президенті Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына жолдауы ,2008жыл.
2. «ҚР Білім туралы заңы», 2007 жыл.
3. «ҚР мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты», Астана 2007 жыл.
4. Елбасы Нұрсұлтан Назарбаев «Интеллектуалды ұлт-2020» ұлттық жобасы
5. Н. Кударова «Дарынды балалармен жұмыс істеудегі оқу-тәрбие үрдісінің рөлі» .
6. Бастауыш мектеп журналы №7, 2007 жыл.
7. К. Бекбаева «Ауыл мектебіндегі дарынды балалармен жұмыс » Дарын журналы №7, 2007 жыл.

БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІ МАМАНДАРДЫ ДАЯРЛАУДЫҢ САПАСЫН АРТТЫРУДА ӘЛЕУМЕТТІК СЕРІКТЕСТІКТІҢ РӨЛІ

Шалгимбекова Алия Батырхановна
ҚМПУ аға оқытушысы,
Салыкова Асель Дарияновна
№ 8 ОМ қазақ тілі және әдебиетінің мұғалімі,
педагогика ғылымдарының магистрі

«Өскелең елдің болашағы оның жас ұрпағының білімділігімен өлшенетіні бүгінгі таңда ақиқатқа айналып отыр. Сондықтан кез келген елдің даму тенденциясының негізгі бағыттарының бірі - білім беру жүйесін жетілдіру болып табылады.

Өйткені, білім мен ғылым қоғам дамуының қайнар көзі, негізгі факторы ретінде қарастырылады және білім беру сапасын арттыра отырып қана, біз тауарлар мен білім беру саласында еліміздің әлем нарығындағы бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ете аламыз...»

Н.Ә. Назарбаев

Біз әлемдік білім кеңістігіне енуге бағытталған жаңа білім беру жүйесінің қалыптасуына куә болып отырмыз. Баршаның көз алдында білім парадигмаларының ауысуы жүріп жатыр; басқаша мазмұн, басқаша

көзқарастар, басқаша қатынастар, басқаша педагогикалық менталитет ұсынылуда.

Бүгінгі күннің сұраныстары әр маманнан білімді игеру барысында жалпы білім беретін мектеппен және кәсіптік оқу орындарымен шектелуден арылуды, білім мен дағдыларды өмір бойы алу мен жаңалау үдерісіне қарай ойысуды талап етеді. Сонымен қатар білім беруді басқаруға ғылыми көзқарастың өзектілігін қамтамасыз ету мен негіздеуге, басқарудың барлық деңгейлерінде өткір сезіліп отыр.

Еліміздегі білім беру сапасын арттыру проблемаларын шешуді «Мектеп-жоғары оқу орны» жүйесіндегі сабақтастық негізінде оңтайлы жүзеге асыруға болады. Е.А. Ракитина пікірніше «Мектеп-ЖОО» сабақтастығында білім мазмұны ғана орта мектеп курсынан жоғары мектеп курсына өзгермейді, болашақ қызмет сферасындағы ғылым негіздерінің мәні мен рөлін түсіну мен құзыреттілік аясының мән-мағынасы өзгереді. ЖОО-да құзыреттілікті қалыптастыруға көңіл аударылып, зерттеу жұмыстары жүргізілуде, өйткені бұл әлемдік білім беру жүйесіне кіретін елдердің өзекті мәселесі.

Қазіргі кезеңде білім беру ұйымдараныда педагогикалық үдерісті ғылыми тұрғыдан ұғыну басты мақсат болып отыр. Педагогика ғылымының дамуы, оқыту технологиясының жетілуі, инновациялық басқару тәсілінің туындауы басқаруға деген жаңа көзқарасты қалыптастырады. Мақсат мен міндеттердің дұрыс таңдауын талап ететін, оқу-тәрбие ісіндегі қол жеткізген деңгейді зерттеу және терең саралау, рационалды жоспарлы жүйе, педагогикалық ұжымының қызметі, оқыту мен тәрбиелеу деңгейін жетілдіруге оптималдық, инновациялық жолдарды таңдау- мектеп басқарудағы күрделі үдеріс. Бүгінгі технологияның ауыспалы кезеңінде білім жүйесінің түбегейлі қалыптасуы мен жаңашылдануы, интеллектуалдық еңбекті жетілдіру мүмкіндіктеріне жол ашады. Тұлғаға бағытталған іс-әрекет ел дамуының тиімді инновациялық жолын таңдаудың қажеттілігін көрсетеді. Осы орайда білім берудің қайнар көзі болып табылатын шығармашылық біліктілікті қалыптастыруды заман талап етіп отыр. Әдіскер инновацияларды енгізе отырып, педагогтарға ықпал ететін әртүрлі амалдар мен тәсілдерді пайдаланады, олардың кәсіби өсуінің нақты бір белгілерін анықтап, талдайды. Олар қолданатын зерттеу, басқару және жобалау әдістері инновациялық қызметін ынталандырып, оларда инновациялық мәдениеттің жасақталауын қалыптастырады.

Қазіргі мектеп қабілетті және құзыретті тұлғаны қалыптастыру мен дамыту ортасы болып, білім беру жүйесін әлемдік деңгейге көтеруі керек. Жас ұрпақтың жаңаша ойлауына, олардың біртұтас дүниетанымының қалыптасуына, әлемдік сапа деңгейіндегі білім, білік негіздерін меңгеруіне ықпал ететін жаңаша білім мазмұнын құру – жалпы білім беру жүйесіндегі өзекті мәселенің бірі. Қазақстанның білім саласында әлемдік үрдістерге

кіруі, дамыған елдердің стандарттарына ұмтылысы білім беру жүйесінің жаңа сапалық деңгейге өту қажеттілігін арттыруда. Елбасымыз Нұрсұлтан Назарбаевтың «Барлық жаңғырту үрдісіндегі табыстың негізгі факторларының бірі – ұлттық білім беру жүйесін жаңарту болып табылады», деген сөзін негізге ала отырып елімізде білім беру үдерісі жаңартылуда. Қазіргі кезде білім беру жүйесінде жасалып жатқан реформалар барлық деңгейлердегі білім мазмұнын жаңартуға бағытталған.

Инновациялық экономиканы құрастырудың қажетті шарты білім беру жүйесін модернизациялау болып табылады. Оның басты факторы 2011-2020 жылдарға арналған кәсіптік және техникалық білім беруді дамыту Мемлекеттік бағдарламасы болып есептеледі. Кәсіптік және техникалық білім берудің заманауи үлгісін құру бағдарламасының жүйелік өзгешеліктерін негізі қаланды. Еңбек нарығы шарттарының өзгеруін ескере отырып білікті мамандар дайындау жүйесін құрудағы әлеуметтік серіктестіктердің құрылымын белсенді пайдалану қажет. Кәсіптік білім беру саласында әлеуметтік серіктестіктің байланысы арқылы білім алушылардың таңдаған мамандық туралы түсініктерін қалыптасады, оқу процесінде алған теориялық білімдерін тәжірибеде пайдалану дағдыларын тереңдетеді, өндірістік жағдайда өзбастақ шешім қабылдау іскерлігі қалыптасады. Жоғары білікті және кәсіби мамандарды даярлау міндеттерін шешу қазіргі заманда әлеуметтік серіктестіктерсіз мүмкін емес. Негізгі әлеуметтік серіктестіктердің мақсаты өнеркәсіптік орындар мен оқу орындары арасындағы ынтымақтастық мәселелері және осы бірлестік келешегі «Бәсекеге қабілетті мамандарды даярлаудың сапасын арттыруда әлеуметтік серіктестіктің ролі» маңызды. Студенттер әлеуметтік серіктестіктермен келісім- шартқа отырған кезде төмендегідей құжаттар дайындалады: келісім – шарт, бұйрық, жолдама, күнделік, сынақ актісі, т.б.

Жасалған шарттар осы мекемедегі оқушылардың өндірістік оқуы мен тәжірибесінің өтуін, бітірушінің жұмысқа орналасуын қамтамасыз етеді, сондай – ақ ЖОО-ның оқу- материалдық базасын нығайтуды қарастырады. Кейбір мекемелермен өздері берген материалдардан бұйым жасауға немесе жөндеу жұмыстарына тапсырыстар қабылдау да жоспарланған. Оқу орнынан алыс орналасқан мекемелерге бітірген жұмысшы мамандарымызды жұмысқа орналастыру көзделген. Әлеуметтік серіктестік- оқу орны дамуының негізі.

Болашақ мамандардың кәсіби дайындығының ең басты құрамды бөлігі - тәжірибелік дайындық болып есептеледі. Өндірістік тәжірибе Мемлекеттік жалпы міндетті стандарттарға сәйкес ұйымдастырылады және кәсіби біліктілік деңгейінің тәжірибенің барлық түрін қамтиды. Ел экономикасының қарыштап дамып, бәсекелестікке төтеп беруі үшін сапалы маман қажет. Білім ордамызда оқу-өндірістік жұмысы білікті, еңбек нарығында бәсекеге қабілетті, қызметінің ұқсас салаларына да бағдарланған, үнемі кәсіптік өсуге дайын, әлеуметтік және кәсіптік

бейімділігі жоғары мамандарды дайындау үшін жағдайлар жасауға бағытталған. Кез келген маманды дайындау деңгейін көтерудің маңызды шарты кәсіптік тәжірибені сапалы өткізу болып табылады. Кәсіптік тәжірибе білім алушының бойында арнайы және кәсіптік құзыреттілікті қалыптастыруға, нақты іскерлік пен дағдыларды алуға және меңгеруге бағытталған. Тәжірибеден өту барысында төмендегідей міндеттер шешімін табады:

- білім алушылардың кәсіптік сенімдері мен тұлға ретінде сапасын қалыптастыру, болашақ мамандықтарына қызығушылығын арттыру;
- өздігінен кәсіптік білім алудың қажеттілігі;
- кәсіптік қызметке шығармашылықпен шыңдалу;
- арнайы пәндер бойынша білімін бекіту, тереңдету және байыту, іскерлік пен дағдыларды меңгеру, оны кәсіптік міндеттерді шешуде қолдану.

Кәсіби тәжірибеден ЖОО білім алушылары негізгі өндіріс базаларынан өтеді. Тәжірибе кезінде дайындық жұмыстары әдістемелік құжаттарымен қамтамасыз етіліп, келесі жұмыс бағыттары сарапталып, құрал – саймандар дайындалып, материалдар мен қажетті заттар алдын-ала алынады.

Осы іс-шаралардың нәтижесінде білім алушылар қоғамдық жұмыстарға қатыса отырып, кәсіби білім және білік дағдыларын алады және тәжірибе бағдарламасы орындалады. Өндірісте өтілетін технологиялық, дипломалды тәжірибелерінің барлық түрлері бойынша ұйымдастыру жұмыстары өткізіледі: тәжірибе базасын анықтау, базалық мекемелер мен кәсіпорындармен келісім шарттар жасау, мекемелердің басшыларымен жетекшілері арасында түсіндірме жұмыс. Мекемеден тағайындалған жетекшілермен тәжірибе бойынша күнтізбелік-тақырыптық жоспарлары құрастырылады. Тәжірибеден өтушілерге нұсқаулық жиналыстар өткізіледі. Сонымен қатар мамандықтарына сәйкес жұмыстар ұйымдастырылады. Білім алып жатқан мамандықтарына байланысты құрылымдардың жұмыс істеу жағдайларымен танысу, олардың элементтерін ажырата білу және салынып жатқан нысандардың технологиясымен танысу. Теория жүзінде алған білімдерін практика барысында байланыстыра білу.

Әлеуметтік серіктестік- бұл еңбек қатынастарын және басқа да соларға байланысты қарым-қатынасты реттеу мәселесі бойынша екі жақ көзқарастарын келістіруді қамтамасыз етуге бағытталған және олардың өкілдерінің арасындағы өзара қарым-қатынас жүйесі. Әлеуметтік серіктестік формалары:

- ұжымдық келісім-шарттар, келісімдер мен олардың қорытынды жобалары бойынша ұжымдық келісулер;

•Еңбек қатынастары мен басқа да тығыз байланысты қатынастарды, еңбек саласында жұмысшылардың құқына кепілдік беру және Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасын жетілдіруді реттеу мәселесі бойынша өзара кеңестер өткізу;

ЖОО-ның әлеуметтік серіктестікті ұйымдастыру және ЖОО түлектерін әрі қарай жұмысқа орналастыруға көмектесетін қызметінің негізгі мақсаттары: студенттердің тұлға ретінде нақты қасиеттерін қалыптастырып, тәрбиелеу, яғни:

- өзгеріліп тұратын экономикалық жағдайларда икемді бейімделе білу;
- өз бетінше білім алып, оны тәжірибеде, түрлі мәселелерді шешуде дұрыс қолдана білуі;
- өз бетінше сыни тұрғыдан ойлай білу, өмірдегі кездесетін қиындықтарды жеңе білу, оларды жеңу үшін қазіргі технологияларды тиімді пайдалану жолдарын іздеу;
- жаңа идеяларды генерациялауға қабілетті болу, шығармашылық тұрғыдан ойлай білу.

Әлеуметтік серіктестікті нығайту үшін мемлекет меншіктік нысанына қарамастан, жекеменшік білім мекемелері мен мемлекеттік білім мекемелерінің құқықтары тең дәрежеде сақталса, оқу орындарының материалдық техникалық базасын күшейтуге, техникалық және қызмет көрсету еңбегі кадрларын даярлау, қайта даярлау, біліктілігін арттыруға мемлекеттік және жергілікті бюджет есебінен қаржыландару көздері бекітілсе және де дамытуға жан-жақты қолдау көрсетілсе – бұл жекеменшік секторлардағы жұмысшылардың әлеуметтік еңбекті қорғау кепілдігі мемлекеттік ұйым жұмысшылары кепілдігімен барабар болар еді.

Басқарудың ұйымдастыру құрылымына жаңалық енгізу- жаңа қызмет түрлерінің пайда болуы және басқару субъектілері арасында қызметтік міндеттерді қайта бөлісумен тікелей байланысты.

Орта білім беретін оқу орындарының құжаттарын зерттеу, қызметтік міндеттердің дәстүрлі құрылымы олардың олардың ерекшелігін ескеруге мүмкіндік жасамайтындығын көрсетеді. Біздіңше әрбір басқару субъектісінің қызметтік міндеттері өзгермейтін (стандарттық компонент) және жылжымалы бөліктерден (мектептік компонент) тұруы тиіс. Қызметтік міндеттердің өзгермейтін бөлігінде қызмет түріне арналған білім мәселесі бойынша мемлекеттік нормативтік құжаттармен анықталған ортақ міндеттер, ал жылжымалы бөлігінде білім беру ұйымдарының ерекшелігіне және қызмет иесінің білім мен біліктілік дәрежесіне байланысты міндеттер келтіріледі.

Қазіргі ақпараттық қоғам барлық тиіпті оқу орындарының, оның ішінде орта білім беретін мектептер алдына мынадай:

- қажетті білімді өз бетінше ала отырып, пайда болған сан алуан түрлі мәселелерді шешу үшін оларды тәжірибеде біліктілікпен пайдалануға, жылдам өзгеріп отырған өмір жағдайларына оңай бейімделуге;
- дербес сыни тұрғыда ойлай білуге, пайда болған мәселелерді көре білуге және жаңа технологияларды пайдалана отырып, оларды шешудің тиімді жолдарын табуға, өзінің алған білімдерін қоршаған ортада қай жерде, қалай пайдалануға болатынын саналы түрде түсіну білуге;

•ақпараттармен сауатты жұмыс жасай білуге (ақпараттарды іздеу, өңдеу, ой елегінен өткізу, қолдану, сақтау және тарату);

•әртүрлі әлеуметтік топтарда коммуникабельді, тез тіл табыса алатындай болуға кезкелген жанжалды жағдайларды болдырмауға немесе ондай жағдайлардан біліктілікпен шыға алуға;

•өз адамгершілік қасиеттерін, интеллектісін, мәдени деңгейін дамыту бойынша өз бетінше жұмыс жасауға қабілетті бітірушілерді дайындау міндетін қояды.

Мұның өзі еліміздегі білім беру жүйесінің бұрынғы қалпында қала алмайтынғыны, оның әлемдік тәжірибелерді негізге ала отырып даму қажеттігін көрсетеді.

Қорыта келгенде, қазіргі кезде елімізде қалыптасқан білім беру жүйесінің жалпы жағдайын саралай келе, осы уақытқа дейінгі білім беру жүйесінің бағытының ескі екендігін, соған байланысты оны ұйымдастыру мен құрылымдық жағынан басқаша түрде бағыттаудың, білім мазмұнын жаңартудың, әлеуметтік-экономикалық және саяси хал-ахуалына, сол сияқты жақын және алыс шет елдердің дамыған прогрессивті тәжірибесіне сүйене отырып, орта білім беретін мектептерде жаңаша басқару жүйесін жетілдірудің қажет екендігін байқадық.

Әдебиеттер тізімі:

1. Скаткин М.Н. Краевский В.В. Качество знаний учащихся и пути его совершенствования. – М.: Наука, 1978. – 156 с.

2. Ракитина Е.А. Построение методической системы обучения информатике на деятельностной основе: автореф. дис. д-ра пед. наук. – М., 2002. – 48 с.

3. Медешова А.Б. Бастауыш сынып оқушыларының оқу икемділігін ақпараттық технология арқылы дамытудың педагогикалық шарттары. Монография. –Орал: БҚМУ баспаханасы, 2014. – 159 б.

4. Шәкілікова С.Е., Қазақбаева Д.М., Кәрібаева Ш.Ш., Жұмағұлова Қ.Ә. Білім беру бағыттарын дамыту және компетенция. // Білім. – 2004. – №3. – Б. 61-63.

5. 12-летняя школа. - <http://www.ioso.ru/ioso/12school/index.htm>

6. Джадрина М.Ж. Ориентация на результат как условие реализации компетентностного подхода к образованию в школе. – Алматы: Казахская академия образования им.Ы.Алтынсарина, 2004. – 260 б.

7. Медешова А.Б., Мухамбетова Ғ.Ғ., Амантурлина Г.К. Информатиканы оқыту теориясы мен әдістемесі. – Орал: БҚМУ баспаханасы, 2011. – 204 б.

8. Илиясов Н.Қ. Қазақстан республикасының білім және ғылым министірлігі, Қызылорда облысының білім басқармасы, Қазалы аграрлы – техникалық колледжі. –2017

МАЗМУНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

1	<i>Әбіл Е.А.</i> Вступительное слово.....	4
2	<i>Утегенова Б. М.</i> Непрерывность как стратегия современного профессионального образования при взаимодействии науки, образования и школы.....	5
3	<i>Онищенко Е.А.</i> Организация исследовательской деятельности учителя как социальное партнерство школы и вуза.....	8
4	<i>Шоканова Л. Ш.</i> Использование внешних связей в профессиональном самоопределении учащихся.....	12
5	<i>Быкова Ю. А.</i> Профессиональная поддержка педагогов в подготовке учащихся к олимпиадам и исследовательской деятельности.....	15
6	<i>Ахметов Т. Ә.</i> Кеңес Одағы ғалымдары Ыбырай Алтынсарин туралы.....	19
7	<i>Домничева Л. К.</i> Из опыта работы с одаренными детьми на уроках географии.....	25
8	<i>Ермаганбетова А. Ж.</i> Болашақ педагогтардың рефлексиялық күзіреттіліктерін қалыптастыру	33
9	<i>Захарова Н. Н.</i> «Детские исследования – это важно!».....	36
10	<i>Иванова Е. Н.</i> К вопросу формирования социально-нравственной направленности студентов педагогического вуза	39
11	<i>Калиев Д. Д.</i> Дебат технологиясын оқу үдерісінде пайдаланудың мүмкіндіктері.....	42
12	<i>Курманбаева И. С., Батура Л. В.</i> Система работы с талантливыми и одаренными учащимися.....	47
13	<i>Нургалиева А. Ж.</i> Система работы с одаренными детьми.....	57
14	<i>Нургалиева А. Ж.</i> Система учителя русского языка и литературы.....	62
15	<i>Озолина Е. А.</i> «Использование электронных образовательных ресурсов в начальной школе».....	64
16	<i>Саин Д. А., Беркенова Г.</i> Жоба әдісінің кәсіптік оқыту мұғалімдерін дайындаудағы маңызы.....	67
17	<i>Смагулова Г. Г.</i> Оқушыларды олимпиада мен зерттеу іс-әрекетіне дайындауда мұғалімдерге кәсіби қолдау.....	70
18	<i>Сметанюк Н. Ю.</i> «Формирование универсальных учебных действий школьников при подвижном способе организации учебного занятия в начальной школе».....	72
19	<i>Смирнова Т. В.</i> Работа с одарёнными детьми. «Гениями не рождаются».....	74
20	<i>Ульжебаева Л. К.</i> Дарынды балалармен жұмыс түрлері.....	78

21	<i>Шалгимбекова А. Б., Салыкова А. Д.</i> Бәсекеге қабілетті мамандарды даярлаудың сапасын арттыруда әлеуметтік серіктестіктің рөлі.....	86
22	<i>Шужебаева А. И., Мнайдарова С. С.</i> Педагогическое сотрудничество и общение как средства коррекции агрессивного поведения детей.....	92